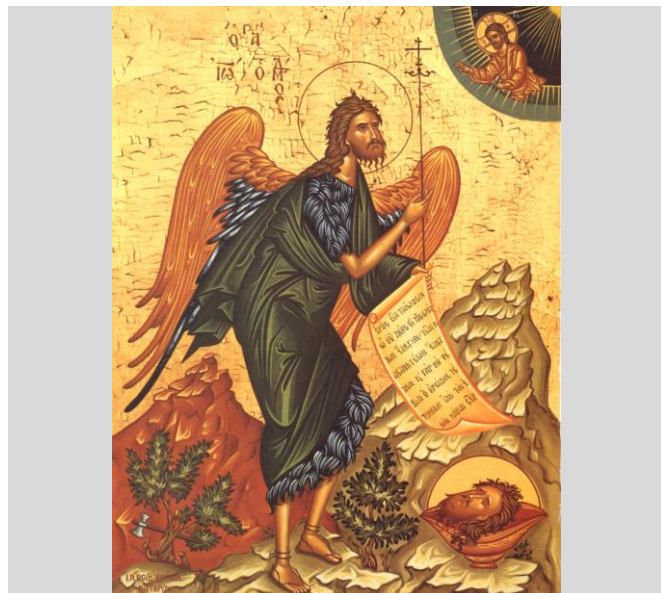

STAUROS

Č. 17 august/september 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Mnohí zaiste poznáme príbeh z diela F. M. Dostojevského Bratia Karamazovci. Išlo v ňom o ženu, ktorej duša sa po smrti dostala do ohnivej rieky. Jednoducho celý život robila len zlé veci. Nikdy nič dobré. Lenže jej anjel strážny to nechcel vzdať. Spomenul si, že táto žena predsa len urobila jeden dobrý skutok. Dala raz istej žobráčke cibuľu zo svojej záhradky. Preto Pán Boh dovolil, aby anjel tú cibuľu spustil zhora a ženu tak z ohnivej rieky vytiahol. Ak sa cibuľa nepretrhne, môže ísť žena do raja. Ak cibuľa nevydrží, žena zostane tam, kde je. Najprv to vyzeralo dobre. Ale keď ju už anjel vyťahoval z ohnivej rieky, zachytili sa o ženu aj ďalšie duše. Ale žena ich začala kopať a kričať: „To je iba moja cibuľa!“ A vtedy sa cibuľa pretrhla a žena zostala navždy v ohni. Na túto fikciu som si spomenul v súvislosti so sv. evanjeliom Jedenástej nedele po Päťdesiatnici. (Mt 18, 21-35). Vidíme človeka, ktorému bol odpustený obrovský dlh. O malú chvíľku stretne svojho priateľa a nechce mu odpustiť smiešnu sumu.

Môžeme si najprv znova pripomenúť duchovný odkaz, ktorý je v tomto príbehu ukrytý. Vieme, že Pán Ježiš toto podobenstvo povedal po otázke apoštola Petra: „Pane, koľko rás mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší?“ (Mt 18, 21) Apoštol Peter najprv neráta s možnosťou, že by sa aj on prehrešil proti druhému a zároveň podsúva Kristovi aj odpoveď: „Azda sedem rás?“ Peter tu chcel byť veľkorysý. Rabínske školy vychádzajú z knihy proroka Amosa totiž učili, že stačí odpustiť jednému človeku trikrát. Niektorí dokonca tvrdili, že je to preto, že aj Pán Boh odpúšťa iba trikrát. Apoštol Peter si teda myslí, že jeho návrh je štedrý. Odpustiť sedem rás je viac, ako učia rabíni. Peter chce poznať hranicu. A často aj my. Ale odpoveď Pána Ježiša ho odzbrojila: „Sedemdesiat sedem rás!“ S tým Peter neráta. A Kristus potom vo svojom podobenstve vysvetľuje, prečo je neodpustenie škodlivé a odpustenie dôležité. Človek, ktorý dlhoval svojmu pánovi 10000 talentov mal skončiť vo väzení s celou svojou rodinou. Neodpustenie zo mňa robí väzňa. Neodpustenie ma zväzuje. Nedovolí mi slobodne dýchať. A to samozrejme pôsobí negatívne aj na ľudí, s ktorými žijem, s ktorými som v blízkom kontakte. A naopak. Odpustenie znamená slobodu. Často si kladieme otázku: Čo ale v prípade, ak človek, ktorý mi ublížil, nežiada o odpustenie? Najprv si pripomeňme, že odpustenie ešte neznamená zmierenie. Zmierenie niekedy nie je možné. Ak ten druhý nechce.

Ale odpustenie sa týka mňa. A potom čítajme pozorne dnešné evanjelium. Prosil ten človek, ktorý dlhoval obrovskú sumu o odpustenie? Neprosil. On mal len prázdne výhovorky: „Počkaj ešte a všetko ti splatím.“ Žiadna prosba o dopustenie. A Pán mu aj tak odpustil. Prečo potom on neodpustil oveľa nižší dlh svojmu kolegovi? Myslím, že preto, lebo neuveril tomu, že Pán odpustil jemu. Ani nechcel pripustiť, že by dlhoval takú veľkú sumu. Vytvoril si predstavu, že svoj dlh dokáže splatiť. Možno si v hlave vytvoril akýsi imaginárny splátkový kalendár a na prvú splátku mu prišiel vhod jeho dlžník.

A tu sme pri dôležitom bode odpustenia. Tým bodom je milosť. Odpustenie dostávam nezaslúžene a nedostávam ho iba pre seba. My poznáme definíciu kresťana, podľa ktorej je to človek, cez ktorého preteká láska Boha k tomuto svetu. Vyzerá to tak, že človek z dnešného podobenstva ani jednu z týchto vecí nepochopil. Nepochopil, že odpustenie znamená prijať nezaslúženú milosť a posunúť ju ďalej. Výsledkom by bola sloboda. Opakom je väzenie. Dnes sa chápanie milosti zmenilo. Milosť neznie dnes príliš lákavo. Namiesto tohto slova je tu iný pojem. Takmer na všetko máme dnes právo. Právo na vzdelanie. Právo na zdravotnú starostlivosť. Právo na právnu pomoc. Dokonca aj v cirkvi existuje niečo ako právo na udelenie sviatostí. Ja mám (za istých okolností) právo ísť na sv. spoveď a v konečnom dôsledku aj prijať odpustenie svojich hriechov. Je to môj právny nárok. Toto mi patrí. A tak sa veľmi nebadane vytráca vedomie, že všetko je to o milosti. Boh sa nad nami zmilúva bez nášho pričinenia. Súčasťou našich prosieb pri bohoslužbách je aj jedna veta: „*Zastaň sa a spas nás, zmiluj sa a zachráň nás, Bože, ... ako? – svojou milosťou!*“ Sluha z podobenstva aj žena z Dostojevského románu sa správali, akoby im to patrilo právom. A práve v tom momente o ten dar milosti prišli.

Čo teda robiť, aby sme nedopadli takto? Aby som sa nestal väzňom svojich chýb alebo vlastného neodpustenia? Recept je v jednoduchosti. A to doslova. Potrebujeme jedného Ducha. Potrebujeme Svätého Ducha. Keď Pán Ježiš dáva po vzkriesení svojim apoštolom moc odpúšťať, dýchne na nich a povie: „Prijmite Svätého Ducha...“ A potom je dôležité vysloviť to nahlas. Vysloviť prosbu o odpustenie, ak som ublížil ja alebo slovo odpustenia, ak iní ublížili mene. A hoci o to nestoja či nežiadajú. A nenechajme sa odradiť, keď bolesť nezmizne hneď. Možno to bude treba urobiť mnoho krát. Ale nakoniec sa výsledok určite dostaví - sloboda.

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ V ĽUTINE

V nedeľu, 18. augusta vyvrcholila na pútnickom mieste v Ľutine najväčšia odpustová slávnosť gréckokatolíkov k sviatku Zosnutia Presvätej Bohorodičky. Archijerejskú svätú liturgiu slávil prešovský arcibiskup metropolita Ján Babjak SJ a homíliu ohlásil apoštolský nuncius na Slovensku Giacomo Guido Ottonello. Spolu s nimi koncebroval vladyka Peter Rusnák, bratislavský eparcha, vladyka Ján Eugen Kočiš, emeritný pomocný biskup Pražského apoštolského exarchátu a veľké množstvo kňazov. V priamom prenose túto liturgiu vysielala RTVS.

V závere svätej liturgie prečítal protosynkel Prešovskej archieparchie Ľubomír Petřík pozdravný list Svätému Otcovi Františkovi, v ktorom okrem iného zazneli aj tieto slová: „Využívame túto príležitosť, aby sme Vám poďakovali za Vaše slová a myšlienky z homílií, katechéz a príhovorov. Ďakujeme Vám aj za pápežské dokumenty počas Vášho pontifikátu a za Vašu službu posilňovania bratov vo viere v týchto búrlivých časoch, v ktorých potrebujeme vidieť príklad a počuť jasné slovo pastiera a proroka. Gréckokatolícka cirkev stojí na Petrovej skale a pre vernosť pápežovi priniesla z Božej milosti v nedávnej histórii nemálo obiet. Aj naďalej chceme s Božou pomocou a na príhovor Presvätej Bohorodičky žiť svoj život viery a lásky v jednote s Petrom.“

Záverečná nedeľná archijerejská svätá liturgia bola vyvrcholením bohatého duchovného programu, ktorý počas celého víkendu prebiehal paralelne v bazilike minor a na Ľutinskej mariánskej hore. Súčasťou programu boli liturgické slávenia a pobožnosti, Mariánske večeradlo, Cesta svetla, posviacka vody, celonočné bdenie či evanjelizačný program.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 26. 8. - 1. 9. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Antonín
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Janka s rodinou
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) Veľká večiereň
Štvrtok	<i>Sťatie úctyhodnej hlavy slávneho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána</i> 8:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * na úmysel darcov
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	Dvanásta po Päťdesiatnici, 3. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia v Malackách 17:00 Večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 2. – 8. 9. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Štefan
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † o. Ján
Piatok	7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Nedeľa	Trinásta po Päťdesiatnici, 4. hlas, Narodenie Presvätej Bohorodičky 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 10:30 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i> 16:00 Sv. liturgia v Pezinku - Cajle 17:00 Večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- Vo štvrtok, **29. 8. 19** slávime odporúčaný sviatok - **Sťatie úctyhodnej hlavy slávneho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána** (*Usiknovenije čestnyja hlavy Joanna Krestitel'a*). V tento deň je predpísaná zdržanlivosť od mäsa. V deň sviatku budú znova dve sväté liturgie, prvá o 8. 00 h. v cirkevnoslovanskom a druhá o 17. 00 h. v slovenskom jazyku.
- Nedeľa, 1. 9. 19 je zároveň začiatkom indiktu, teda nového cirkevného roka.
- V **nedeľu, 1. 9. 19** budeme o 17. 00 h. znova sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme v Malackách. Srdečne pozývame.
- **Piatok, 6. 9. 19** je **prvým piatom** v mesiaci, a teda príležitosťou prijať odpustenie vo sviatosti zmierenia. V tento deň budú *dve sv. liturgie* – jedna o 7.00 h. a druhá o 17. 00 h, pričom bude v chráme počas celého dňa možnosť pristúpiť k sv. spovedi.
- V rámci odpustovej slávnosti v Marianke bude v tamojšej bazilike minor gréckokatolícka sv. liturgia v sobotu, 7. 9. 19 o 10. 00 hod.
- V nedeľu, **8. 9. 19** slávime zároveň odporúčaný sviatok **Narodenie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny** (*Roždestvo presvjatyja Bohorodicy*). Po sv. liturgiách bude myrovanie.
- V nedeľu, 8. 9. 19 budeme o 16. 00 h. sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle. Srdečne pozývame.
- **Eparchiálna odpustová slávnosť** v našej farnosti bude v **sobotu, 14. 9. 19**.
- Do pozornosti dávame Národný pochod za život, ktorý sa uskutoční v Bratislave v nedeľu, 22. 9. 19 so začiatkom na Námestí slobody.
- Priebežne upozorňujeme na projekt logos.tv, ktorý zabezpečuje internetové prenosy bohoslužieb z viacerých gréckokatolíckych chrámov, vrátane nášho.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 100 €. Vyslovujeme „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
Rod. Krajňákovej a Telepčákovej (17. 8. 19) a rod. Semberovej a Vavříkovej (24. 8. 19)
31. 8. 19 upratuje rodina Mojžešová a Mocková
7. 9. 19 upratuje rodina Ďuková a Porhinčáková

BLAHOŽELÁME

- V sobotu, 24. augusta 2019 prijali v našom chráme iniciačné sv. tajomstvá *Juraj Lucák, Sarah Semanová a Zora Hausová*. Novoosvieteným Božím služobníkom a ich rodinám vyprosujeme úspechy v živote i vo viere.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Jozef Durkot, kaplán, tel.: 0903/305 298

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717